

Szerkesztő: Károlyi

Nagyberek,

Károlyi-utca 1-és szám

hová a lap szerkesztését illető minden közlemény intéseendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagyberek, Károlyi-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólítások intéseendőek.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felkeltő szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Előfizetési árak:
Égész évre ———— 24 kor.
Félévre ———— 12 .
Negyedévre ———— 6 .
Egy óra ———— 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetés
irodáknak.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
minden nap délután 5 órakor.

Nagyberek, 1907.

XXXVI. évfolyam. 24. szám.

Kedd, január 29.

Uj vértanu-szobor a vármegyében.

— Leiningen-szobor Törökbecsén. —

— január 29.

—s—s. Gróf Leiningen-Westerburg Károly. A félistenek egyikének neve. Az ifju gróf Frangepán Ferenc szomorú sorsának mása. Őt a messze-mesés korig tudja számolni. A magyar honfoglaláskor ősei kis fejedelmek. Európa államainak kialakulásakor uralkodóházakat alkotnak. Az angol ház az ő vérvékön át származik le... és ez az utód, oda hagyja a fényt, a rangot; nem törődik az elítéllettel, nem a koronás rokonok ellenzésével, követi szive sugallatát és magyar nőt vesz feleségül.

Ez a magyar nő... azok az angyal-arcu, csak magyarul gügyögő gyermekek, a szöke Tisza oly beszédes, elbűvölő csobogása ott a sisányi birtok alatt, a magyar égbolt elandulit, majd átalakító hatalma, az a jó törökbecsei, a nagy sivatagban — Torontálban — oázsként élő magyarok: magyarrá tették ezt az idegen földön született, idegen nevelést nyert, ideálisan, de férfiasan gondolkodó előkelő nagy urat.

„Ha a gyermekem magyar — mondá — kell, hogy az apja is az legyen. Hogy nevelhessem jó hazafivá, ha én, az apja, nem vagyok hazafi!” És az lett. A sisányi ur lakon a fél ország előkelő urai ünnepelték 1848. március 8-ik napját, a mely napon először gyakorolta a daliás gróf honpolgári jogait és magyar nyelven tette le a honpolgári esküt... Azt az esküt, hogy: „hazámhoz életem utolsó percéig hű leszek”... Ez volt az igazi eskü... és én hiszem, hogy ha eleve tudta volna sorsát, akkor is leteszi és úgy teszi le azt az esküt, ahogy letette...

Az új honpolgár, az új magyar földesur katoná volt. Akkor még nem közös hadsereg, akkor császári hadsereg volt.

Katonának nevelték — katoná volt, így hát ő is a császári hadsereg tagja volt összes testvéreivel egyetemben. Nagy reményeket fűztek — szép jövőt jósoltak a Westerburg-fiuknak, akik magával a császárral, az angol királyi házzal, a porosz királyi udvarral; mondhatni Európa összes uralkodó házaival vérségi összeköttetésben állottak... Megzavarta ugyan ezt hősöm azzal, hogy ő nyíltan esküt téve magyar honossá lett, de még csak fel sem említették ezt az eseményt... hiszen vérbeli magyarok is lehettek jó császárpártiak...

De gróf Leiningen-Westerburg Károly jellem volt. Őt már a vérségen kívül férfibecsülete és esküje is kötötte. Mint vallásos ember oly rendíthetetlenül tartotta hite parancsát, hogy: „Isten nevéért hijába fel ne vedd”, miszerint lelke nyugalma veszett volna el: „gyermekeim szemébe nem mertem volna nézni”, mondá, ha ez esküjét megszegni lényének csak egy izma, s lelke nek egy sugalma is megkísérelte volna s így midőn az Európán végig száguldott szabadságszélő magyarhon földjét is felforgatta: Westerburg Károly gróf, a Don-Miquel bakák daliás kapitánya az első elseje között ajánlotta fel kardját és karját hazájának...

Rettenetes volt az elszörnyedés az ifju gróf eljárásán. Egész kálváriát járattak vele, hogy kimondt szavától eltántorítsák. Megfoszták gyermekétől, elzárták feleségétől, császártól-császárhoz, királytól-királyhoz uszolták... és ő alhatatosan és nyugodtan a „justus ac tenax vir” higgadságával mindegyre azt válaszolta: „Mint magyar ember nem tehetek másként, mind kölc” az, aki másként tesz”. Midőn testvérei is megkörnyezték, apja emlékére, anya szerelmére hivatkoztak, akkor azzal

*) Ez akkor volt új szó. Mészáros hadügyminiszter teremtette meg az egyik parlamenti beszédében.

válaszolt: „a sors a nagyoknak nem adott hazát csak házat. Én hazát választottam. Anyám szeretetét átviszem hazám, nőm és gyermekeimre. Apám emlékét becsülete megőrzésével tisztetem. A testvértől pedig el tudok szakadni, ha az tölem olyat kér, ami bántja önérzetemet, hazámat...”

Ily előzmények után hangzott fel az a tárogató, csatára lelkesítő kürt, amelynek hangjainál a magyar nő magasra emelve gyermekét, oda nyújtá azt az apának áldó csókra és akkor a nő egy forró öleléssel küldte a fejedelmi férjet... a csatába!

És a férj ment! Hadisten, a magyarok hadistene tüzláng lobogóját követve, vitte diadalról-diadalra a háromszínű Szűzmáriás magyar lobogót, melyet nem az ellen fegyvere, de a rut árulás és idegen hatalom xerxesi táborra tudott csak a félistenek kezéből kicsavarni...

És ezzel a magyar üstökös lefutott az alig verőfényes hon égboltjáról! Egyszerre sötét lett.

A hősök hősein rablánc csörgött. A vért áhítózó ádázatok gyűlölet Kain-örömmel várta október 6-ikát.

Ez is felvirradt, mert az Isten felhozta az ő napját mind a jókra, mind a gonoszokra. De sirt az ég is bánatában.

A legrutabb halálnemet, az akasztást választotta.

A korban legfiatalabb tábornok 6-iknak lépett a bitó elé. Nagy kegyelmet gyakoroltak vele szemben: megengedték, hogy katonai egyenruháját viselje, s hogy halála előtt a néphez — a katonákhoz szólhasson. Szólt; ezt mondta: „itt az utolsó órában Istenre hivatkozva állítom, hogy nem igaz az, hogy az osztrák tiszteteket Budavára ostrománál orozva gyilkoltattam le!” „Isten veletek bajtársak!” fordul még életben levő társaihoz s azután emelt fő-

A „TORONTÁL” tárcája.

A Bánát multjából.

(Vége.)

Ugyanis I. Lipót uralkodása alatt az 1690. évben Csernovics Arzen ipeki érsek vezetésével mintegy 36—40 ezer család (mások szerint csak ennyi lélekszám) szerb jött be Magyarországra, s ezek az ország különböző részein helyeztetek el, s ezeknek egy részéből kerültek ki Bánát lakosai is, kik legnagyobb részben örökös harcot vívtak a törökkel s vitélő támogatói voltak a magyar harcoló csapatoknak.

A török uralom azonban lassan-lassan inogni kezdett. 1686-ban visszavetett tőlük Budavára, 1698-ban Eugén hadával Temesvárig nyomul, de azt megvívni nem sikerül, 1699-ben megkötötték Karlovicán a béke. Ennek értelmében azonban még a temesi bánatság, s így Torontál is a törökhöz maradt.

Vége 1716-ban ütött a török végőrája. VI. Károly győzelmes seregei szavójai Eugén vezérlete alatt Temesvárig nyomultak elő. Temesvárot kitűzte a török a fehér lobogót, s Bánátból teljesen kiszorított. Ezt a szerencsétlen tartományt azonban a legszomorubb állapotban hagyta maga után a török. A lakosság legnagyobb részben elpusztult, a községek legvége voltak s csak a csonka falak meredtek az égnek, a várak és városok üresen, elhagyatva álltak, mint néma tanúi a fölöttük elviharzott szomorú időknek. Bánátnak akkori szomorú képét így írja le a tudós Bárány Ágoston „Torontál vármegye hajdana” című könyvében:

„A temesi bánatság a törökiga alatt képét adá az enyészetnek. Népes régi falvai elpusztultak s a lakatlan táj mocsárrá változék. Voltak tavak hajdan is a Tisza s Maros mentében, de nem oly kiterjedésűek, mint 1717-ben. Az

Aranka Törökkanizsától kezdve Mokring nyult tavaival. Minden folyó magára volt hagyatva. A Bégától Kikindáig vonulva bűzhödött egy más mocsár s onnan majd Becskerekig. Innen a nyavalyák anyyi neme. Innen a járványhidgelelés több ága, mely már itt csak csekély esetekhez tartozni gondoltatt. Az ingoványok e hona többfajta robárt (?) fejtett ki. Éjjel-nappal szenved az ember légytől, szunyogtól s a marha a marcona bögölyt s kolumbácsi legyet sinlé. Nem zenge itt tavaszi dalt a csalogány s pacirta, e helyett szarka, holló és varjúkarogás s a bagoly éjjeli halottas huhogása borzogatá a sötét babonák átkaiha burkolt együtt s nagyszámu ragadozó madár a sától le minden fajig koszálá keresztül e vidéket. A Bánát fölöslegét nyújtá a vadászszellemek. Akkor a mai vadakhoz medve, vaddisznó s farkas is társult s nem háborgatva szörnyen szaporodott.

E rónatáj a halmokról, oly csöndes s messzire nyuló tengerhez hasonlított, melyet vihar készült ostromlani. E virányokat tüske s kóró lépé” stb.

Igy nézett ki Torontál a török pusztítás után! A dicőséges VI. Károly kezdé meg Bánátot ujjíteremteni*) s halhatatlan leánya Mária Terézia folytatta és fejezte azt be.

VI. Károly gróf Mercy nevezte ki ezen tartomány kormányzójává. Ezen nemes s fenkölt gondolkodású férfiú minden gondolatát arra fordította, hogy ezen elpusztult tartományt felvirágoztassa és régi fényébe ismét visszahelyezze. Német, olasz és spanyol gyarmatosokat hozatott s alatta községek és városok keletkeztek. Az ő kormányzósága alatt épült a Béga-csatorna, mely 1750—54. újra ásott. Gondoskodott a földművelés fejlesztéséről, különböző ipari és festőnövények meghonosításáról. Eparfákat ültetett és

*) A bánatság elnevezés csak a török kipurultatva után keletkezett, azelőtt temesi grófk voltak. Mátyás alatt pedig béni kormányosok.

behozta a selyemtenyészést. A földművesek mellé iparosokat és kézműveseket telepített. Szóval ezen országrészt egészen ujja alakította.

De fájdalom, mielőtt mindezek teljesen befejeztettek volna s mielőtt ezen óriási munka megteremte volna nemes gyümölcsöt, újra kitört a török háború. A törökök azután a Bánátot ismét majdnem teljesen törökre tették, a lakosságot rabságra vitték, a falvakat felgyújtották s a városokat pusztává tették ismét. Végre 1739. évben a belgrádi békekötés után Bánát a török pusztítás alól végleg felszabadult.

A fegyverektől ujából az alkotás és a munka utjára lehetett térni. Mária Terézia gróf Mercy utódjánál báró Engelshoffant nevezte ki. Báró Engelshoffan ujából telepítvényeseket hívott a pusztaság ezen vidékére s megkezdődött ujából épülni házak, alakulni falvak és népesülni a városok.

Miután azonban a folyók kiöntései folytán és a létező sok mocsár miatt sőt szenvedett ezen szerencsétlen vidék, Mária Terézia Németalföldről mérnököt hozatott, akik óriási munkával csatornákat építettek, mocsarakat lecsapoltak és a kiöntések vizeit a folyókba visszavezették, mely nagyszábasu munkálatok következtében a sok mocsár miatt egészségtelen levegő is megjavult.

Az új Bánát az 1739-iki évtől a hadi vesztéstől függött egészen 1751-ig, midőn a bécsi udvari kamara Bánát munkálatainak teljesítésére előjárókat nevezett ki, kiknek élén állott az elnök. Az elnöknek hat tanácsosa volt, akiknek a végzendő munkát kiosztotta. Az első elnök gróf Perlas volt. 1779-ben a Bánát s így Torontál-megye is Magyarországhoz ismét visszacsatoltatott, amelytől a XVI. század-közepétől el volt választva s ősrégi nevét: „Torontál” vármegyének ismét visszanyeré s részese lett a megyék jogainak és hivatalainak.

vel megy a bitó elé: „Hodie mihi, crastibi”. Ez az utolsó szava... és meghalt a bitón!

Vele s társaival meghalt akkor a magyar szabadság!... De nem örökre, mert míg ily jellemek lesznek és meg tudnak halni a hazáért, a magyar szabadságot megölni, kiirtani nem lehet...

Erre a hősré visszagondolva, annak a városkának, Törökbecsének és környékének fiai s honleányai elhatározták, hogy nagynevű hősiüknek városuk kisterén szobrot emelnek. Az impulzust a mi Kiss Ernő szobrunk leleplezése napján nyerték. Már a múlt évben egy nagy bizottságot alakítottak, most pedig 1907. január hó 27-én megalakították a végrehajtó bizottságot is, a kit megbízták mind azzal, ami szükséges a szobor megteremtéséhez.

Mi csak örömmel üdvözölhetjük a törökbecsiek lelkesedését, szép is, lelkes is, hogy ez a mi Torontálunk, melyet annyi sok ócsárlással szeretnek emlegetni, előljárjon azon honfi erényekben, amelyben az igazi nagy nemzetek tűnnek ki: nagyjaik megbecsülésében.

Hadd álljon itt minél több helyen és téren a nagyok szobra, kivált abból a körből, amelyik legszorosabban van összeforrvá megyénk történetével.

Aldást és sikert kívánunk a törökbecsiek munkájához és e szerény emlékezetünkkel tesszük az első koszorút a majdan megépítendő hős szobra alapzatára.

HIREK.

Tájékoztató.

A Gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nappal reggeli 1/2 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 7 órától 1/2 óráig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délből gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad.

A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület ingyenes olvasóhelyisége nyitva minden nap délután 5 órától este 10 óráig, vasár- és ünnepnapon délután 2 órától este 10 óráig.

Február 11. Közig. bizottsági ülés.
Február 17. A tisztviselő-egyesület közgyűlése a városháza nagytermében.

Torontálak József főherceg bálján. Emelítettük, hogy József főherceg és neje fonyes bált adtak budavári palotájukban, amelyen nagy és diszes vendégsereg volt hivatalos. A bálon a következő torontáli vendégek voltak jelen: Gerliczy Ferenc báró, neje és leányai, Gerliczy Félix báró, Jekelfalussy Zoltán és neje, Karátsónyi Jenő gróf v. b. t. t., Karátsónyi Aladár gróf és neje, Karátsónyi Kamillo gróf, Nádkó Sándorné grófné, Rohonczy Gedeon.

Jóváhagyott alapszabályok. A belügyminiszter a melencei polgári olvasóköri alapszabályait a jóváhagyó záradékkal ellátta.

Leiningen-szobor Törökbecsén. Mint vezető sorainkban megírtuk, Törökbecse község és vidéke tervbe vette, hogy egykori földesuruk a Sisanyi család révén magyarrá lett aradi 13 vitézük egyikének gróf Leiningen-Westerburg Károly honvéd tábornoknak Törökbecsén szobrot fog emelni. Még 1906. május 24-én egy nagybizottságot alkottak Karátsónyi Andor elnöke alatt. Most vasárnap megalkották a végrehajtó-bizottságot, amelynek elnöke lett: Istvánffy István kir. közjegyző, főtitkára: dr. Wagner Károly járásbírói jegyző, pénztárnoka: Brunner József adótiszt. Tagjait beválasztották még: Botka Béla főispán, Jankó Ágoston, dr. Dellimanics Lajos, dr. Joanovics István, Rohonczy Gedeon, Urbán Iván, Urbán Péter a nagybizottság elnökei, Karátsónyi Andor a nagybizottság igazgató-elnöke, dr. Csávossy Ignác, Solymos Gusztáv, dr. Mittelmann Nándor, Ambrus Artur, Rankovics István és dr. Tószógi Aladár a nagybizottság alelnökei. A végrehajtó-bizottság szombati ülésén kimondotta a gyűjtés megindítását, megszervezte a gyűjtő felhívását s megállapította a gyűjtés módját és irányát. Ezután elvileg kimondotta, hogy a szobor elkészítését pályázat mellőzésével, megbízás útján eszközöltetik s Torontálvármegyének eddig meglévő szobrai-

val előkelő hírnévre szert tett Radnai Béla szobrász-művészt kívánják megbízni, aki azóta is oly sok jelét adta törekvésének, hogy a szolnoki Damjanich-szobor, a torontálvásárhelyi Kossuth-szobor megépítésével is megbízták: csak helyes uton járnak, ha ők is e neves művészt választják ki arra, hogy hősiük szobrát megalkossa. A vasárnapi gyűlésen részt vettek: Istvánffy István ügyvezető-elnök elnöklése alatt: dr. Csávossy Ignác, Rankovics István, dr. Mittelmann Nándor, dr. Wagner Károly, Brunner József, Halmos Ernő, Sebestyén Károly, Andrassy Rezső, Bartók Jenő, Boros Ferenc, Déri Sándor, Gaal Antal, Gara, Izsó, dr. Gerő Leó, Gotthye Károly, Hegedűs János, Halmos Lajos, dr. Kaczander Ármán, Ohler Károly, Kropf Géza, Lingh Gyula, Lászlóffy Gyula, Luxeder György, Luxeder Zoltán, Pálincás Zsigmond, Patay Béla, dr. Szamek Gusztáv, Szilágyi Zsigmond, Schwarcz Aurél, Sebestyén Pál, dr. Waliacha Károly.

A kir. tanfelügyelő bucsuja. Lang István kir. tanfelügyelő Csanádmegyébe való távozása alkalmából a következő bucsusorokat intézte Torontálvármegye összes iskolai és polgári hatóságaihoz, valamint a tantestületekhez és a kulturális egyesületekhez:

Vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter ur ö nagyméltóságá folyó évi január hó 4-én kelt 111776/1906. számú rendeletével a szolgálat érdekében Csanádmegyébe helyezett át, így a torontálvármegyei tankerületből rövid idő múlva távozom. Midőn erről tudomás végett tisztelettel értesitem, egyben irányomban tanusított szives támogatásukat megköszönve, magamat nagyrabecsült emléktükbe ajánlva, maradtam kiváló tisztelettel Nagybecskerek, Lang István, kir. tanfelügyelő.

A szánkorszó. A dr. Parisics Zoltán polgármester kezdeményezésére tegnap este tartott szánkorszó, mint előrelátható volt pompásan sikerült. A szép időjárás is nagyban kedvezett a szánkorszónak, amelyben felszámál több száz vett részt. A gyülekezés este 8 órakor volt a Ferenc József-téren, a honnan a menet a polgármester vezetésével 1/9 órakor indult meg. A menet a főutcán, nagyhídon, Vörösmarti-utcán, Mária Terézia-utcán, a kishídon, Aradáci-utcán, Német-utcán, a Magyar-, Melencei- és Váraljai-utcákon át tért vissza a Ferenc József-térré hangos zeneszó mellett. Az utirány mentén, de különösen a Ferenc József-téren százakra menő közönség nézte a felvonulást.

A keresztényen négyelet varró éráit ez évben újra megkezdett s most a 6-7 gyermekes szegény családok részére varr ruhákat, a „Melegedő”-jében pedig ingyen kenyert és tejet ad naponta. Az egyelet szívesen veszi, ha céljaira egyes nemes lelkek adományokat, küldenek Edenburg Lajosné pénztárosnőhöz Nagybecskerekre, Váraljai-utca.

Pénzügyi kirendeltség Pancsován. Pancsováról írják: Mattanovich Adolf kir. tanácsos, polgármester és Graff János Pál törvényhatósági biz. tag a múlt héten a pénzügyi kirendeltség és adófelszámolási bizottság létesítése ügyében a pénzügyminiszternél jártak, hol az illetékes körök részéről igen kedvező fogadtatásban részesültek. A kirendeltség előtt tett nyilatkozatok következtétén engedik, hogy e két eszme talán nem sokára tetet ől.

Nem szerződnek az aratók. Törökkanizsáról írják: Az itteni járási gazdaszövetség legutóbb tartott közgyűlésén tudvalevőleg elhatározta, hogy az aratószerveződések megkötésének végső határidejét január hó 25-ik napjában állapítja meg, és ezentul az aratókkal nem lép szerződésre. Ez a határidő lejárván, konstatalható, hogy sem a kisbirtokosokkal, sem a nagybirtokosokkal nem kötöttek az aratók szerződést abból az indokból, mert a munkások a szövetség megállapította feltételeket nem tartják magukra nézve kielégítőeknek.

Felülfizetések. A nagybecskereki magyar katonai hadastyán és betegsegélyező egyesület folyó hó 19-ikén tartott mulatságán a következő felülfizetések történtek: Torontálmegyei takarékos és hitelbank 10 kor., dr. Várady Imre, Népbank, Szávits Sándor, Pierre János, Keller József 5-5 kor., Magyar Pál plébános, Klein Izidor, Mayer Károly 3-3 kor., Kálnoky és Simon, Eckstein Vilmos, dr. Sándor Mihály, Kovács Sándor, Partilla G., Sindelas Béla, dr. Kral Tamás, dr. Nagy Dezső, dr. Podvinecz Izsó, dr. Annau Ernő, Winter L., dr. Vinczevidy Ernő, Poroszkay Béla, dr. Stein József és Stern Lázár, Braun és Prandell cég, Baaden H., Elek Zs., Reber Ferenc, Berényi Bódog, Watzke F., Bence Antal és Fia cég, Kovács Gedeon, Mangold L., Havlicsek K., Pflichta József, Demkó Vidor, Molnár Ferenc orvosvezető, Szalma Pál, Daub Gyula, N. N., N. N., N. N. és Grünberger József 2-2

kor., Klein Samu, Wehner György, Wehner József, Eckfeld Mór, Radojcsics Draga, Galler Péter, Mesznik R., Sajóviz Sándor, Jakóby N., Sida N., Rózsa Béla, Semsey Gyula, dr. Rizs Jakab, Mencer Izsó, Obadeanu Pál, Fendler József, Armbruster József, Wilhelm F., Keks D., Giffinger Zs., Beuerle Pál, Ambrózy N., Baaden J. L., Grün S. és Fiai cég, Elias J., Praszak Testvérek, Kadelsburger L., Freund és Fai cég, Jónász Bertalan, Hubert G., Melkun D., dr. Bilitz Béla, Hofmann K., Schulmann Jakab, Wulov D. J., N. N., N. N. 1-1 kor., Szeler Gy., Molnár L. 160-160 kor., Czevanov Dusan, Schaeider N., Bukovatz István, Fleischmann József, Hochholzer J., Veréb Gy. 60-60 fillér, Mintzin György 50 fillér, Wälder János 48 fillér, Harmos Vilmos, Eckstein S., Deutch Márton, Walik István 40-40 fillér, Mirau János 20 fillér. A felülfizetésekért a rendezőség halas köszönetét fejezi ki.

Bestialis flu. Borzalmas cselekmény hírét jelenti torontálérzésselaki tudósítónk: Geresov András odaváló 70 éves gazda nemrég a szemvilágát veszítette el s ezért meghajlott kora miatt már nem tudott a gazdaságának utána járni s így azt András és Péter nevű fiai között osztotta szét azzal a kikötéssel, hogy fiai tartoznak öt élete végéig eltartani. A fiuk maguk között abban állapodtak meg, hogy az öregot Geresov András veszi magához, ami meg is történt. Az emberi mivoltából kivetkőzött ember azonban apját folytonosan éhezette és most télviz idején is csak az istállóban türte meg, hol a napokban megfagyva, holtan találták meg az öreg embert, aki a nagy hidegben valószínűleg megfagyott.

A magyar prédikáció miatt. Törökkanizsáról jelentik a következőket: Egy esztendője lehet annak, hogy Tiszszentmiklós községének németajku polgárai testületileg kérték fel Oláh Mihály róm. kath. plébánost, hogy minden második héten német nyelvű hitzónoklatot tartson a németajku hívők kedvéért. Oláh Mihály azonban a kérésnek ellene szegült, azt mondván, hogy az ő magyarsága ellenkezik a kérelemmel. A dolog a temesvári püspökségnél folytatódott, amely azonban nem akart ebbe a kényes dologba beavatkozni, hanem a plébánosra bízta az ügyet. Minthogy ez továbbra is kitartott álláspontja mellett, a németajku hívők sztrájkba állottak. A sztrájk ezúttal nem csak annyit jelentett, hogy elmaradtak a templomból, hanem mind nagyobb tömegekben kezdtek áttérni az ág. ev. vallásra, amivel el is érték céljukat, mert a törökbecsei ág. ev. lelkész német hitzónoklatot tartott az új hitre tért feleeknek. Mikor a róm. kath. egyház kebeléből mintegy 300-an pártoltak már el, a püspök áthelyezte Oláh Mihályt s kinevezte helyébe Valaszkievits Rezsőt, aki ipmár hajlandó a hívek kívánságának eleget tenni. A hiba azonban ott van, hogy most már alig van németajku hívő, aki a német szónoklatot végighallgatná, mert azok legnagyobb része már az ujjonnan épített iskolában hallgatja a törökbecsei lelkész német hitzónoklatát.

Holttest a jég között. Hintjes Antal 53 éves csávosi lakos még múlt év november hó 18-án tűnt el hazulról. Holttestét most találták meg a Temes partján az oda szorult jégtáblák között. A teljesen keményre fagyott holttest, amelynek koponyájáról a lágyrészek már sok helyütt hiányoztak, a jégzajlás alkalmával került oda. Amennyire a megejtett nyomozásból kiderült, a nevezett valószínűleg még eltűnése napján a Temesbe ölte magát. A tett oka ismeretlen.

FERENCZ JÓZSEF keserűvív

(20-97.9)

Mulatság.

Farsangi naptár.

Február	1. Kulturstély.
..	2. A kereskedelmi alkalmazottak szakegyesületének mulatsága a „Korona” szalodában.
..	2. Vasuti munkások jux-estélye.
..	4. Honvédtisztek táncestélye.
..	9. A felsőkereskedelmi iskola hangverseny-estélye.
..	11. A Polgári dalegyelet mulatsága az Ellmer-féle vendéglőben.

A kultur-estély. A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület február elsején tartandó kultur-estélyének nagy rendező-bizottsága tegnap délután a vármegyeház alispáni kistermében ülést tartott dr. Vinczevidy Ernő elnöklésével. Az ülésen az elnök bejelentette, hogy az estély illusztris vendégei Ábrányi Emil és neje Ábrányiné-Wein Margit január hó 31-ikén, csütörtökön este érkeznek Nagybecskerekre, dr. Kenedi Géza pedig február elsején reggel. A

bizottság elhatározta, hogy a vendégeket a vasútnál megfelelő fogadásban részesíti. Az estély pontosan fél kilenc órákor este kezdődik s a közönséget fölkerik, hogy idejekorán érkezzenek, nehogy az előadókat zavarja. Az előadás után tánc következik, amelynek rendjét szintén megállapította tegnap a rendezőség.

TÁVIRATOK.

Országgyűlés.

— A képviselőház ülése. —

Budapest, január 29. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház ma délelőtt Justh Gyula elnöklésével ülést tartott.

Az ülés megnyitása és az elnöki előterjesztések után tárgyalás alá veszik a pénzügyi bizottság jelentését a közönségi kiadásokról és bevételekről. A jelentést Hoitsy Pál előadó ismerteti és ajánlja elfogadásra.

Bizony Akos a függetlenségi párt nevében elvi ellenzést jelent be.

Hoffmann Ottó a bosnyák kérdésről beszél és kifogásolja a sok kiadást, amelyek az okkupált tartományokra pazarolunk. Több gazdasági intézkedést ajánl, amelyek révén az okkupált tartományok jövedelme gyarapodnék.

Wekerle Sándor miniszterelnök Hoffmann Ottónak válaszolva, azt mondja, hogy minden állam többet költ okkupált tartományaira, mint Magyarország és Ausztria. Kijelenti, hogy a kormány azon van, hogy az okkupált tartományokban idegen befolyás ne érvényesülhessen s egyben magáévá teszi a Hoffmann által ajánlott gazdasági intézkedéseket.

Ezután a Ház a pénzügyi bizottság jelentését elfogadja.

Most következett az appropriációs törvényjavaslat tárgyalása.

A javaslatot Hoitsy Pál előadó terjeszti be és ajánlja elfogadásra.

Polit Mihály szóvá teszi a Polónyi-ügyet s kijelenti, miután ő a kormány iránt bizalommal nem viseltetik, a javaslatot nem fogadja el.

Mérey a javaslat mellett, Vlad Aurel pedig ellene beszél.

A válság.

A távozó igazságügyminiszter.

Budapest, január 29. (A „Torontál” eredeti távirata.) A távozó igazságügyminiszternek tudvalevőleg ovációt készítettek rendezni a koalíciós pártok. Ez az ováció azonban csak a függetlenségi párt részéről fog megtörténni, mert úgy a néppárt, mint az alkotmánypárt ellenzi. Andrassy egyáltalán minden ovációt ellenzett, de aztán kijelentette, hogy a függetlenségi párt ovációja a párt belső ügye s így abba nem szólhat bele.

A képviselőházban egy kisebb csoport függetlenségi képviselő hevesen tárgyalta Polónyi távozásának ügyét s többen ama véleményüknek adtak kifejezést, hogy meg kell akadályozni, hogy külső befolyások kényszerítsenek egy függetlenségi minisztert a lemondásra. Nyomban elhatározták, hogy ez irányban küldöttségileg felkeresik Kossuth Ferencet. Tíz képviselő tisztelgett Kossuth Ferencnél s arra kérték, hogy hasson közre, hogy Polónyi megmaradjon. Kossuth Ferenc kijelentette, hogy Polónyi maga jelentette be lemondását s így rajta mulik a dolog.

Erre a küldöttségre vonatkozólag politikai körökben azt beszélnek, hogy az ellentüntetést akart csak lenni azért, hogy a többi koalíciós pártok nem akarnak részt venni a Polónyinak adandó ovációkban.

Az új igazságügyminiszter.

Budapest, január 29. (A „Torontál” eredeti távirata.) A függetlenségi pártnak felhivatalos könyomatosa, a „Magyar Tudósító” azokkal a híresztelésekkel szemben,

amelyek Holló Lajost emlegették igazságügyminiszternek, azt hangoztatja, hogy az igazságügyminiszter Günther Antal államtitkár lesz, miután ő volt Polónyi munkatársa és programjának a letéteményese.

Polónyi megindította a pórt.

Budapest, január 29. (A „Torontál” eredeti távirata.) Polónyi Géza ma délelőtt adta be az ügyészségnek feljelentését Lengyel Zoltán ellen rágalmozás és levéltitok megsértése címén.

A német birodalmi gyűlés.

Budapest, január 29. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Berlinből sürgönyzik, az új birodalmi gyűlés február 17 én ül össze. A pótválasztások február elejéig lesznek.

A szerb választjegyzék.

Budapest, január 29. (A „Torontál” ered. távirata.) Belgrádból táviratozzák: A magyar-osztrák követnek legutóbb átnyújtott szerb választjegyzék tartalmáról diplomáciai körökben ezeket mondják: A jegyzékben arról értesítik a magyar-osztrák közös minisztert, hogy a 26 milliós ipari megrendelésekre tett ígéretét Szerbia a változott viszonyok következtében nem tarthatja be s szükségleteinek fedezésére árlejtést fog kiírni. Amennyiben az osztrák-magyar monarchia ajánlatai qualitative is megfelelnek, úgy előnyben fogja részesíteni a szerb kormány, ha addig a kereskedelmi szerződések már meg lesznek kötve. Előnyben részesítik még azt az államot is, amely a szerb állatkivitelnek a legnagyobb koncessziókat biztosítja. Pasics miniszterelnök a jegyzékben még ama reményének ad kifejezést, hogy e feltételekkel semmiképen sem sérti a monarchia álláspontját s meg van róla győződve, hogy a monarchia fogja a legkedvezőbb ajánlatokat benyújtani. Ezeknek elfogadását azonban a kereskedelmi szerződés haladéktalan megkötése teszi szükségessé.

Az orosz események.

Budapest, január 29. (A „Torontál” eredeti távirata.) Szentpétervárról táviratozzák: Rödiger tábornok-hadügyminiszter lemondása most már befejezett dolog s a hadügyminiszter már a jövő hét folyamán elhagyja állását. Utódjául Horschelmann tábornokot, a moszkvai kormányzó emlegetik.

Budapest, január 29. (A „Torontál” eredeti távirata.) Szentpétervárról táviratozzák: A „Strana” című politikai napilapot a rendőrség tegnap beszüntette s a lapnak most mindaddig nem szabad megjelennie, míg az ellene indított pörben nem hoznak ítéletet. A lap t. i. újvi számában nagy feltűnést keltett vezércikket közölt, amelyben a Stuartok történetére való példálódzással, a lap tiltakozott a cárnak Stolypin miniszterelnökhöz intézett kézirata ellen, amely mintegy felmentette a miniszterelnököt a дума hozzájárulása nélkül létrejött törvényjavaslatok felelőssége alól.

A tél.

Budapest, január 29. (A „Torontál” eredeti távirata.) A központi meteorológiai intézethez érkezett jelentések szerint a hideg közép Európában általában véve enyhült. A hideget egyes vidékeken nagy havazások váltották fel, különösen Tirolban, Svájcban és Németország nyugati részén. A meteorológiai intézet prognózisa szerint nagy hidegek most már nem várhatók és helyenként heves széllel nagyobb csapadék várható.

Határidő-üzlet.

Budapest, január 29. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén déli záratkor a következő árakat jegyezték:

Buza (áprilisra 1907.)	14.84	—
Buza (okt. 1907.)	15.54	—
Rozs (áprilisra 1907.)	13.46	—
Zab (áprilisra 1907.)	14.72	—
Tengeri (májusra 1907.)	10.36	—

Budapesti gabonatőzsde.

Budapest, 1907. január 29.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzése.

Buza	Kilós	100 kilogr. ára		Kilós	100 kilogr. ára	
		kor-tól	kor-ig		kor-tól	kor-ig
Tiszavidéki	75	—	—	79	15.—	15.40
Pestvidéki	74	—	—	78	14.50	14.95
Bánási	75	14.15	14.40	79	—	—
Bácskai	75	14.25	14.55	78	14.90	15.20
Szerbiai	78	—	—	79	—	—

Egyéb gabonaneműk		100 kilogr. ára	
		kor-tól	kor-ig
Rozs	elsőrendű	—	—
	középmínőségű	12.95	13.15
Árpa	takarmányára I. r.	12.80	13.85
	másodrendű	12.90	13.20
Köles	—	—	—
Zab	elsőrendű	15.—	15.40
	középmínőségű	—	—
Tengeri	belföldi új	9.80	10.10
	román vagy bolgár	—	—
	cinqquantin	—	—
Repece	káposzta	—	—

TÖRVÉNYSZÉK.

§ Leányrablás. Beodrán múlt év november 25-én Rauski Rakila néhány barátjával sétálgatott az utcán este, amikor hirtelen előtte termett Vaszilcsin Milos odaváló 19 éves leány s a leányt cimborai segítségével kocsiba erőszakolta és Melencére akart vele elhajtani. A leány azonban még a faluban leugrott a kocsi-ról és visszameekült szülői házához. A nagybecskereki kir. törvényszék ma az erőszakoskodó Vaszilcsin Milost személyes szabadság megsértése címén 8 havi börtönrre ítélte el.

§ A cimborá mint zsebmetsző. Perisity Sándor óbecsei lakosnak december 9-én valami dolga akadt Aracson s amikor azt elvégezte, bétért Lality Lukáné kocsijába. Itt nemokára hozzacsatlakozott Überreiter Emil arაცი lakos, akivel Perisity nagy dártdót csapott. Hajnal felé Perisity már annyira el volt ázva, hogy végig dőlt az asztalon és horkolni kezdett. Überreiter ezt az alkalmat felhasználta s az álv ember zsebéből kilopta annak 35 koronát tartalmazó pénztárcáját. A kir. törvényszék ma Makk József elnökielte alatt a rovoit multu Überreitert lopás büntette miatt 1 évi börtönrre ítélte el. Az ítélet jogerős.

Közgazdaság.

Takarékpénztári közgyűlések.

- Február 1. A „Torontálmezei takaré- és hitelbank” közgyűlése.
- Február 2. A „Nagybecskereki Népbank-részvénytársulat” közgyűlése.
- Február 3. A „Módsi takarékpénztár” közgyűlése.
- Február 9. A „Nagybecskereki takarékpénztár” közgyűlése.
- Február 10. A „Párdányi takarékpénztár mint részvénytársaság” közgyűlése.
- Február 10. A „Nagyszentmiklósi népbank mint részvénytársaság” közgyűlése.
- Február 10. A „Pancsovai Népbank” közgyűlése.
- Február 14. A „Lázár-földi takaré- hitel- és előlegezési szövetkezet” közgyűlése.
- Február 17. A „Nagyteremői takarékpénztár” közgyűlése.

A nagybecskereki takaré- és előleg-egylet közgyűlése

A nagybecskereki takaré- és előleg-egylet m. rt. tegnap d. u. 3 órákor Franz J. L. vezérigazgató elnöklésével tartotta rendes évi közgyűlést. Az elnöki megnyitó után Szávits Sándor pénztáros felolvasta az igazgatói jelentést, amely egész terjedelmében így hangzik:

Tisztelt közgyűlés!

A lefolyt év, mely még az áldatlan politika jegyében indult meg, nagy közgazdasági alakulásokat helyez kilátásba; — hazánk kereskedelmi és ipari önállósága mindinkább előtérbe nyomul és ezt szerény tehetségünkhez képest olcsó hitelnyújtással előmozdítani mi is törekedni fogunk.

Az elmúlt tized év általában kielégítő volt; amennyiben gazdáinknak az utolsó tíz év óta a legjobb termést hozta meg és a gabonaárak is megfelelőek voltak. A jó termés az előző 2 évi közepes aratás után a földek értékét annyira felszöktette, hogy ily magas árakat még csak néhány év előtt sejtini is alig lehetett. Ezen értékmelkedés következtében gazdáink vagyoni állapota lényegesen gyarapodott; — dacára, hogy az oly nagy mérveket öltött kivándorlás gazdáinkkal mindinkább érezte a munkészkész hiányát, melynek folytán a bérkövetelések is feltűnően emelkedtek.

A fokozott verseny dacára igyekeztünk tisztefeink méltányos igényeit mindig gyorsan kielégíteni és csaknem minden tisztefelegben lényeges forgalom emelkedést értünk el; — csakis a záloglevelekben alapuló kölcsönök engedélyezését kellett megszorítanunk, míg kedvezőbb viszonyok beálltával erre ismét több figyelmet fogunk fordítani.

Az osztrák-magyar bank a külföldi pénz-

piacok hatása alatt a kamatlábot szeptember végén 4 1/2%-ra emelte fel és a pénz drágulása a fővárosi intézeteknél még inkább kifejezésre jutott; mi ennek dacára mindig feladatunknak tekintettük üzletfeleinknek lehetőleg olcsó kamattal mellett pénzügyi szükségleteiket kielégíteni és a pénz drágulást alig használhattuk ki előnyünkre.

Betétállományunk az előző évvel szemben szinte 162463 K. 97 f. emelkedést mutat.

A közönség részéről intézetünk iránt fennállása óta tápiált bizalom azon kötelezettséget rója reánk, hogy ügyviteli elveink szem előtt tartásával saját alapjaink és kötelezettségeink közt a helyes arányt igyekezzünk fenntartani, miért is azon indítvánnyal lépünk a t. közgyűlés elé, hogy határozza el a fokozódott forgalomra tekintettel az alaptőkének 200 000 koronával való felemelését oly formán, hogy:

1. Az igazgatóság felhatalmaztatik újabb 1000 darab 200—200 korona névértékű részvénynek a neki alkalmasságát látzó időben való kibocsájtására, mely részvények csak a teljes befizetést követő év január 1-től részesülnek a régiékel egyenlő jövedelemben.

2. A kibocsájtási árfolyamot, befizetési határidőket és egyéb módokat az igazgatóság alapítja meg.

3. A jelenlegi részvénybirtokosoknak elővételi joga minden két részvény után egy új részvényre biztosítottik, ha erre nézve záros határidő alatt nyilatkoznak és ezen kötelezettségeiket biztosítják. Miután minden régi részvényre egy fél új részvény jut, megfelelő számban ideiglenes fél részvényjegyek is lesznek kiadva, melyeknek összesítésére szintén záros határidő lesz kitűzve.

4. A jelenlegi részvényesek által át nem vett részvényeket az igazgatóság szabad kézből eladhatja.

5. Az új részvények névértékét a részvénytőkéhez az ezt meghaladó összeg — a kibocsájtási költségek levonásával — a tartalék s illetve a különleges tartalékalaphoz csatolandó.

6. A befizetések után az év végéig 5% kamattal terítendő meg.

Ezen határozat a kereskedelmi cégjegyzésben való bejegyzés végett kapcsolatosan az alapszabályok 5. 8. és 56. §-ainak következő módosításával a helybeli királyi törvényszéknek bejelentendő.

Régi szöveg:

Alaptőke:

5. §. A nagybecskereki takaré- és előleg-egylet mint részvénytársaság alaptőkéje 400 000 koronából áll, melyért 2000 db. birtokosra szóló 200 korona névértékű teljesen befizetett részvény bocsájtott ki.

8. §. A részvények 1—2000-ig folyó számokkal stb.

Tartalékalap.

56. §. A tartalékalap, mely 200 000 koronából áll, a társaság tulajdona és az intézet ügyleteiből eredő veszteségek fedezésére szolgál; igénybe vehető szinte, ha valamely év jövedelméből és a különleges tartalékalapból a részvények után befizetett alaptőke 6%-a mint osztalék nem volna fizethető.

Mint hogy a tartalékalap az előbbi alapszabályokban megállapított 50%-ot már elérte, csupán a különleges tartalékalap szaporítottatik az évi tiszta nyereségen legalább 5%-ával az elévült osztalékokkal és a befolyt átíratási díjakkal, mindaddig, míg 200 000 koronára felszaporodik.

Mihelyt azonban a tartalékalap megkevesebbül, azonnal újból szaporítottatik, míg csak előbbeni magasságát el nem érte.

Új szöveg:

Alaptőke:

5. §. A nagybecskereki takaré- és előleg-egylet mint részvénytársaság alaptőkéje 600 000 koronából áll, melyért 3000 darab birtokosra szóló 200 korona névértékű teljesen befizetett részvény bocsájtott ki.

8. §. A részvények 1—3000-ig folyó számokkal stb.

Tartalékalap.

56. §. A tartalékalap, mely 300 000 koronából áll, a társaság tulajdona és az intézet ügyleteiből eredő veszteségek fedezésére szolgál; igénybe vehető szinte, ha valamely év jövedelméből és a különleges tartalékalapból a részvények után befizetett alaptőke 6%-a mint osztalék nem volna fizethető.

Mint hogy a tartalékalap az alábbi alapszabályokban megállapított 50%-ot már elérte, csupán a különleges tartalékalap szaporítottatik az évi tiszta nyereségen legalább 5%-ával, az elévült osztalékokkal és a befolyt átíratási díjakkal, mindaddig, míg 300 000 koronára felszaporodik.

Mihelyt azonban a tartalékalap megkevesebbül, azonnal újból szaporítottatik, míg csak előbbeni magasságát el nem érte.

Az értékpapírcsere beállított árfolyam hanyatlás folytán társaságunknál mutatkozó értékesítési nehézségek miatt 6000 koronát voltunk kénytelenek leírni és értékeink szigorú mérlegelése következtében pedig 10403 kor. 56 fillért kétesek számlájára könyvelni, mit jóváhagyólag tudomásul venni kérünk.

Az egyes üzletágakban elért forgalmat a következő számadatokban ismertetjük:

Váltószámlátolás 1906. évben 13130 darab 14 378 384 korona, 1905. évben 13085 darab 13 168 438 korona, 45 darabbal több, 1,207 945 kor. magasabb összegben.

Visszelszámlátolás 1906. évben 5589 darab 8 651.019 kor., az előző évi 5978 darab 8,525.518 kor. szemben.

Előlegek értékpapírokra 1906. évben 28 860 kor., 1905-ben 33 658 korona.

Előlegek folyó számlára 1906. évben 459.380 kor., 1905. évben 478 806 korona.

Jelzálogkölcsonők állása 1906. január 1-én volt 248 445 kor., 1906-ban kiadott 68 890 kor., összesen 317.335 kor., 1906. év folyamán visszafizetve lett 56 047 kor., 1906. végén maradt 261 288 korona, az előző évi 248 445 koronával szemben.

Törlesztéses jelzálogkölcsonők állása 1906. január 1-én volt 307.009 kor., 1906-ban kiadott 20 000 kor., összesen 327 009 korona, tervszerűen és rendkívüli törlesztés 11.810 kor., abból átíratott 250 062 kor., maradt tárcánkban 65.137 korona.

Arverésen vett ingatlanaink egyikét eladtuk; a meglevőket bérbeadás útján hasznosítottuk, míg ezek eladása sikerül, mi gondunkat képezi.

Betétek állása 1906. január 1-én volt 2 838 268 kor., 1906. évi betétek és tőkésített kamatok 1,820 364 kor., összesen 4 658 632 kor., visszafizetések 1906-ban 1 657 900 kor., betétállomány 1906. év végén 2 995 732 korona.

A felügyelő-bizottság által felülvizsgált mérleget kérjük megállapítani és az alapszabályszerű levonások után fennmaradt 41.760 kor. tiszta nyeresémből indítványozunk 40.000 koronát, vagy részvényenként 20 koronát január 29-től kezdődőleg osztalékként kifizetni, 276 kor. a különleges tartalékalaphoz, 201 kor. a nyugdíjalaphoz csatolni, 1000 kor. jótékony célokra az igazgatóság rendelkezésére bocsájtani és végre 282 kor. új számlára vezetését elrendelni.

A felügyelő-bizottság mandátuma lejárt, indítványozzuk az uraknak lelkiismeretes eljárásukért köszönetünket kifejezni, és az elnök és 3 tagból álló eme bizottságnak 3 évre való választását megejtetni.

A választmányból működésük lejárta folytán kilépő Kellner József, dr. Nagy Dezső, Annau Ádám, Daun Gyula és Zimmerer Győző. urak helyébe szíveskedjenek öt választmányi tagot 3 évre választani.

Jelentésünkhöz mellékelten van szerencsénk egy 23 részvényes által aláírt indítványt bemutatni, mely alapszabályaink értelmében a közgyűlés elterjesztés céljából lett hozzánk benyújtva. Az indítvány vezérigazgatónk javadalmazására vonatkozik; miérett is az igazgatóság ezt nem tárgyalta és a t. közgyűlés elhatározására bocsájtja. Méltóztatásnak a most jelzett és a tárgysorozatba felvett indítványt tárgyalás alá venni.

A jelentést, mely az igazgatóság körültekintő buzgó működéséről tesz tanúságot, a közgyűlés egyhangulag elfogadta, valamint elfogadta a felügyelő-bizottság jelentését is s a felmentvényt minden irányban megadta. A felügyelő-bizottság és 5 választmányi tag mandátuma lejártán, megválasztottak: a felügyelő-bizottságba 3 évre: elnök Kokits A. F., rendes tagok: Kereszties Aladár, Gyárfás Ödön, Mocsányi Rikárd, pótag Benkovich Mihály. Választmányi tagoknak 3 évre: dr. Nagy Dezső, Annau Ádám, Daun Gyula, Mesznik Imre, Schlesinger Jakab.

Szávits Sándor felolvassa 21 részvényesnek azon indítványát, melylyel Franz J. L. vezérigazgató javadalmazását emelni kívánják. A közgyűlés ezen a részén dr. Grandjean József igazgatósági tag elnökölt s a közgyűlés dr. Annau Ernő pártoló felszólalása után, tekintettel Franz vezérigazgató ama hervadhatlan érdemeire, amelylyel az intézetet felvirágoztatta, javadalmazását 7800 korona fizetésben és 1200 korona lakbérben állapította meg.

Franz J. L. vezérigazgató megköszönte a részvényesek bizalmát és biztosította a közgyűlést, hogy a mint eddig is élete javát az intézetnek szentelte, úgy meg fogja ezt tenni a jövőben is. A közgyűlés az igazgató éltetésével ért véget.

Nyilttér.)*

MOST JELENT MEG!

FORRADALOM

SZOCIALIS REGÉNY. IRTA: SOMFAI JÁNOS.

Kapható Nagybecskereken a kiadónál: Pleitz Fer. Pál könyvnyomdai műintézetében és minden könyveskereskedésben. A pompás kiállítású husz íves érdekes könyv ára fűzve 4 korona, kötve 5 korona.

(37-x.12)

* Az e rovattal közzétett hírek nem vállal felelősséget a szerzők

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál, Nagybecskereken.

Se fáradság, se kiadás

nincs kimélve a Scott's Emulsion előállításához szükséges nyersanyagok vásárlásánál, csak azért, hogy valóban a legelső és legjobb minőségű cukamajolaj, valamint alfoszforosavas méz és nátron biztosított részünkre. Ezen kívül első osztályú anyagok műszaki gyakorlatosságát és szinte kíméletlen tisztaságát magában foglaló Scott's Emulsion eljárás által dolgoztatnak fel és a készítmény nemcsak jó ízű és feltétlenül könnyen emészthető, hanem rendkívül hatásos és sokkal hatásosabb, mint a közönséges cukamajolaj. A gyöngeség és egyéb esetekben, legyen az akár testi, akár betegség következménye, akár felnőtt beteg, akár gyermekről van szó, a Scott's Emulsion mindenestre előnyhatalmas eszköz.

A Scott's Emulsion valódiságának jele a „hátán nagy csukabalat vivő halász” védjegy.

Ezen lapra való hivatkozással és 75 fillér levélbélyeg beklejtésével ellenében mintával bérmentve szolgál.

Dr. BUDAI EMIL „Városi gyógyszerész” BUDAPEST, IV., VÁCI-UTCA 34/36.

Egy eredeti üveg ára: 2 K. 50 f.

Kapható minden gyógyszerésznél.

(1-39.18)

109. kig. szám. 1907.

130-3.1

Arverési hirdetmény.

Alólirott községi előjáróság ezennel közhírré teszi, hogy a partosi közbirtokosság tulajdonát képező egy darab 4 éves fehér göndörszörű kislejtezett tenyészkan a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett f. évi február hó 4-én d. e. 9 órakor Partos község házában eladni fog.

Partos, 1907. évi január hó 28-án.

Hatnal, jegyző.

Gotov Péter, bíró.

„AZ ANKER”

élet- és járadék biztosító-társaság magyarországi vezérképviselőség

Budapest, VI., Deák-tér 6: Anker-udvar.

Abszolút biztonság. Olcsó díjak.

Méltányos feltételek.

Előnyös gyermek- és vegyes tőkebiztosítások. — Felvilágosításai szívesen szolgál.

LEDERER JÓZSEF,

bank és bizományi üzlete Nagybecskerek Szerb-templom-utca. 2., Telefon. 209.

RÓZSA-BURGONYA

kiváló jó minőségben kapható

özy. Guttman Jakabné és fiainál.

Telefon 96. (139-2.1)

RÁMPÁS

Vörös literje 30 krajcár

Dr. Brájjer Lajos

szüllejéből.

Kapható Zápolya-utca 1. sz.

39-x.18